

Soft Skills ถ้าแปลตามตัว หมายถึง ทักษะละมุน แต่ขอใช้ทับศัพท์ภาษาอังกฤษดีกว่า เพราะฟังแล้วเข้าใจได้ทันที เป็นคำที่คนกำลังพูดถึงมากขึ้นเรื่อย ๆ ทักษะ หรือ Skill แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ Hard Skill ที่หมายถึง ทักษะความรู้หรือทักษะเฉพาะทาง ที่เราเรียนเพื่อนำไปประกอบวิชาชีพ เช่น รายวิชาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์มุ่งเน้นทักษะการออกแบบ เพื่อนำไปประกอบอาชีพสถาปนิก รายวิชาทางศิลปกรรม เน้นเนื้อหาและการปฏิบัติตามหลักวิชาแพทยศาสตร์ เพื่อผลิตแพทย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีหลักสูตรผลิตวิศวกร คณะวิทยาศาสตร์ ผลิตนักคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา แต่ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และในการใช้ชีวิตในสังคม ทักษะวิชาชีพแบบ Hard Skill ตามลำพัง อาจจะไม่เพียงพอต่อความสำเร็จของบุคคลหรือขององค์กรได้ และไม่ได้การันตีความสุขของมนุษย์ หรือความสงบสุขของสังคมได้ เรายังต้องการทักษะอีกประเภทหนึ่ง ที่เรียกว่า Soft Skill ด้วย Soft Skill คือ ทักษะการใช้ชีวิตและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต เป็นคำกว้าง ๆ ใช้เรียกกลุ่มทักษะที่จำเป็น ต่อการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียกได้ว่าเป็นทักษะการจัดการตัวเองก็ได้ ครอบคลุมทักษะด้านอารมณ์ สังคม และการทำงาน เช่น ทักษะการใช้ภาษา การติดต่อสื่อสาร การนำเสนอ การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การจัดการเวลา การรู้เท่าทันสื่อ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการดิจิทัล ความรู้เทคโนโลยีพื้นฐาน ความรู้ภาษาต่างประเทศ ที่จำเป็นในสายงานของตน เป็นต้น เป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้กับการทำงานในทุก ๆ สายอาชีพ สถานศึกษาต่าง ๆ อาจจะมีมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเฉพาะทางต่าง ๆ กันไป แต่คิดว่าทุก ๆ สถาบัน และทุก ๆ หลักสูตรการเรียนการสอน ต่างมุ่งหวังที่จะให้บัณฑิตของตนประสบความสำเร็จในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความสุขในการครองตนในสังคม คนที่เก่งในวิชาชีพถ้าหากมีทักษะสังคมที่ดี จะสามารถทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้ดี ช่วยพัฒนาองค์กรได้ดี เวลาเผชิญกับปัญหาจะรับมือกับปัญหานั้นๆ ได้ จัดการกับความเครียดได้ และน่าจะมีชีวิตที่มีความสุขด้วย ดังนั้นการสร้างเสริมผู้เรียนให้ถึงพร้อม ทั้งเนื้อหาจำเพาะแบบ Hard Skill และทักษะจำเป็นแบบ Soft Skill ก็เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาและปลูกฝังควบคู่กันไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช ได้พูดถึงลักษณะและความท้าทายของศตวรรษที่ 21 ไว้ในการบรรยายพิเศษของคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 ที่ผ่านมา จะขอสรุปนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมานำเสนอ คือ ศตวรรษที่ 21 มีลักษณะพิเศษที่ทำนายมนุษย์ที่ยังมีคตินิยมแบบเดิม ๆ หลายประการ เช่น เรากำลังใช้ชีวิตในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วมากขึ้นเรื่อย ๆ เด็กในวันนี้บอกไม่ได้ว่า ชีวิตในวัยเกษียณของพวกเขาจะมีลักษณะแบบไหน คนปัจจุบันเปลี่ยนงานบ่อย ถูกหลอหลอมด้วยวัตุนิยม หากความรู้ได้ง่าย มีชุดความรู้หลายชุด แต่บางชุดเป็นเพียงมายา ต้องฝึกคิด ฝึกพิจารณาแยกแยะตรวจสอบให้เป็น เพราะความรู้เพิ่มเร็ว เปลี่ยนเร็ว และผิดเร็ว สิ่งที่คุณเชื่อว่าจริงในวันนี้ พรุ่งนี้อาจจะมีชุดความรู้อื่นมาแย้ง ให้ตกสมัยไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นในช่วงชีวิตหนึ่ง ๆ คนจะต้องเปลี่ยนชุดความรู้หลายรอบ ต้องเปิดใจ กล้าคิด กล้าลอง กล้าแย้ง โดยไม่ยึดมั่นถือมั่นความรู้ ซึ่งเป็นเพียงสมมติ ผู้เรียนในปัจจุบัน เป็นมนุษย์ในยุคศหัสวรรษ ที่ภาษาอังกฤษเรียก **Millennials** ได้รับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ มากมาย ถูกบ้าง ผิดบ้าง มีเรื่องดึงดูดความสนใจมากเรื่อง ขาดสมาธิในการเรียน ขาดแรงบันดาลใจ ขาดกลวิธีในการเรียน มีความแตกต่างหลากหลายมาก สถาบันการศึกษาก็ต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน และลักษณะพิเศษของศตวรรษนี้ และช่วยพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา ที่มากกว่าแค่การเรียนเพื่อประกอบวิชาชีพ ซึ่งในหนังสือเรื่อง Teacher Agency ที่คุณหมอวิจารณ์ พานิช ยกตัวอย่างระบุว่า คุณค่าหรือเป้าหมายของการศึกษาต่อ

ผู้เรียนคือ ทำให้เขาเป็นผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จ มีฉันทะและทักษะของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นบุคคลที่มั่นใจในตนเอง เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

ในการที่จะไปถึงเป้าหมายเหล่านี้ สถาบันการศึกษาก็ต้องช่วยพัฒนา Soft Skills ต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งก็สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มทักษะ คือ

หนึ่ง ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมากับการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การรู้หนังสือ ทักษะตัวเลข ความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ความรู้ทางเทคโนโลยีพื้นฐาน ทักษะการจัดการการเงิน ความรู้ทางวัฒนธรรมและหน้าที่พลเมือง

สอง ความสามารถในการแก้ปัญหา เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สาม คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสนใจใคร่รู้ ความคิดริเริ่ม ความเพียร ความสามารถในการปรับตัวภาวะผู้นำ และความตระหนักรู้เรื่องมารยาททางสังคมและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่า ทักษะศตวรรษที่ 21 เหล่านี้ เป็นทักษะการใช้ชีวิต เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน พัฒนาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และก็เป็นโจทย์สำคัญของทุก ๆ หลักสูตรการศึกษาในปัจจุบัน

การพัฒนาปลูกฝังควบคู่ไปทั้ง Hard Skill และ Soft Skill ที่จำเป็น ซึ่งนับเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การดำเนินงานของคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร รองศาสตราจารย์ ดร. กรองกาญจน์ ชูทิพย์

นโยบาย Soft Skill ของบัณฑิตวิทยาลัย

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์ ได้นำเสนอยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมของบัณฑิตวิทยาลัย 7 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน และการพัฒนา Soft Skill ของนิสิตบัณฑิตศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของสังคมและมีทักษะศตวรรษที่ 21 ก็เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลัก ทั้งนี้เพื่อเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการและเพิ่มสุขภาวะให้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา Soft Skill อย่างเป็นรูปธรรม บัณฑิตวิทยาลัยได้มอบหมายให้ทีมงาน Soft Skill Unit ที่เรียกชื่อว่า SSU มาดำเนินการวางแผนงาน พัฒนา Soft Skills ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ศิษย์เก่า คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน โดยเน้นการถ่ายทอดความรู้และการฝึกอบรมใน platform แบบออนไลน์ให้มากขึ้น ให้นิสิตและบุคลากรของเราสามารถเข้าถึงความรู้เหล่านี้ได้ตลอดเวลา ตามช่วงจังหวะชีวิตและวันว่างของตนเอง โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาอบรมทุกครั้งไป

การพัฒนา Soft Skill ของบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร มีแผนงานที่จะจัดทำชุดอบรม Soft Skills ที่จะช่วยขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยนเรศวร ในฐานะมหาวิทยาลัยกลุ่ม 1 ที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำระดับโลก ด้วยการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เร่งด่วนเลยคือ การพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอในรูปแบบการตีพิมพ์ และการนำเสนอด้วยวาจา ทักษะการวิจัย สถิติและตัวเลข ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และทักษะการเป็นผู้ประกอบการดิจิทัล โดยชุดอบรม Soft Skills ของเราก็จะทยอยจัดทำในรูปแบบคลิป

วิดีโอ เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย ให้แก่ผู้รับบริการในสถานการณ์โรคระบาด แต่เราก็ยังให้บริการ on-site อยู่ด้วย ผ่านบริการ English Lab ที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ศิษย์เก่า คณาจารย์สามารถจองเวลา ผ่านหน้าเว็บไซต์ของบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อเข้ารับคำปรึกษาเรื่องการเขียนเชิงวิชาการและการฝึกพูดภาษาอังกฤษได้ เรามีผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ 2 ท่าน ให้บริการทุกวัน ยกเว้นวันหยุด เสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

บริการของ English Lab เช่น ตรวจภาษาวิทยานิพนธ์ ตรวจภาษาบทความวิชาการและบทความวิจัย ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษ ฝึกพูดในที่ชุมชน ฝึกการนำเสนอด้วยวาจา ผู้รับบริการสามารถนัดเวลาเข้ามาพบผู้เชี่ยวชาญที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หรือนัดพบออนไลน์ ผ่านห้องเรียน Microsoft TEAMS ของทางบัณฑิตวิทยาลัย ก็ได้ เข้ามาดูรายละเอียด English Lab ได้ทางเว็บไซต์ www.graduate.nu.ac.th